

Datum 2020-05-11
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2020/0058
Ert diarienummer S2020/00536/SF
Handläggare Karl-Oskar Öhman

Socialdepartement
103 33 Stockholm

Yttrande över delbetänkande En begriplig och trygg sjukförsäkring (SOU 2020:6)

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten för delaktighet, MFD, välkomnar insatser som stärker legitimiteten i sjukförsäkringen. MFD är också positiv till insatser för att stärka rehabiliteringens roll i sjukförsäkringen, så att fler personer kan få sitt behov av rehabilitering utrett inför en återgång i arbete.

Att under lång tid stå utanför arbetslivet, på grund av exempelvis en förvärvad funktionsnedsättning, riskerar att få stora konsekvenser för individens möjligheter till delaktighet i samhället. Myndigheten instämmer därför i att fler behöver få möjlighet att fullfölja rehabiliteringsåtgärder eller andra åtgärder för att kunna återgå till befintligt arbete. Utredningens förslag bör kunna gynna tidiga och mer effektiva rehabiliteringsåtgärder eller andra insatser som idag riskerar att hämmas av strikta tidsgränser eller tolkningar. MFD välkomnar därför de förslag (avsnitt 12.7 och 12.8) som innebär att rehabiliteringen och samordningen får en starkare roll i sjukförsäkrings-systemet, så att fler åtgärder kan initieras innan dag 180. Myndigheten delar utredningens bedömning att en mer aktiv handläggning innan dag 180 leder till förkortade sjukfall och snabbare återgång i arbete.

MFD tar dock inte ställning till om vart och ett av de utpekade problemen i problemanalysen bäst löses genom förändringar i tillämpningen av befintligt regelverk eller genom förändringar i socialförsäkringsbalken. Utifrån ett funktionshinderperspektiv är det dock avgörande att sjukförsäkringen är en omställningsförsäkring som ser individer som kapabla och med en vilja att återkomma till arbetslivet.

Vidare är involvering i den egna sjukförsäkringsprocessen och ökade möjligheter till att återgå i arbete betydande delar av den ekonomiska tryggheten vid sjukdom eller förvärvad funktionsnedsättning. MFD välkomnar därför också förslag som förbättrar rättssäkerheten och möjligheten för den försäkrade att förstå de bedömningar som görs i handläggningsprocessen. Myndigheten instämmer i att försäkrade idag kan ha svårt att förstå varför hen nekas sjukpenning eller tidiga insatser för att kunna återgå i arbete. Beslut behöver därför vara väl underbyggda och motiverade för att uppfattas som rättssäkra och begripliga.

MFD kan inte bedöma om förslaget om *angivet* normalt förekommande arbete (avsnitt 12.2) skulle göra besluten om rätten till ersättning efter dag 180 mer underbyggda än idag. Myndigheten vill betona behovet av att bedömningar av individers förmågor till angivet arbete kommer av faktiska möjliga arbeten på dagens arbetsmarknad i så stor utsträckning som möjligt. Förslaget att vidareutveckla referensmaterial som stöd i handläggningen (avsnitt 12.2.9) är en viktig del i ett förbättrat utpekande av yrken. MFD vill särskilt understryka vikten av att samråda med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer i arbetet, för att dra nytta av aktörernas kunskaper om den rådande och framtida arbetsmarknaden.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), sektionschef Anna Dahlberg och utredare Karl-Oskar Öhman (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén